ξοικονόμησε ὁ προστάτης του μὲ τόσο κόπο !.. Μὰ ὁ Σμπορόβσκη δὲν θύμωνε ποτὲ μὲ τὸν ἄμυαλο φίλο του. Τοῦ συχωροῦσε ὅλα τὰ ἐλαττώματά του, ὅλες του τὶς θλιβερὲς ἀδυναμίες—ὅπως μιὰ μητέρα εἶνε πάντα πρόθυμη νὰ συχωρέση κάθε ἀταξία τοῦ παιδιοῦ της...

Μιὰ νύχτα, ὁ Πολωνὸς ποιητὴς ἀνεκάλυψε τὸ Μοντί, ὕστερ' ἀπὸ πολλὲς ἀναζητήσεις, σὲ μιὰ λαϊκὴ ταβέρνα τῆς Μονμάρτρης, τύφλα μεθυσμένο καὶ περιστοιχιζόμενο ἀπὸ ἀρκετὲς γυναῖκες ἀμφιβόλου ἠθικῆς, ποὺ τὸν κύτταζαν μὲ στοργὴ καὶ συμπόνια, μαγνητισμένες—αὐτές, ἡ ἀριστοκρατία— ἀπὸ τὴν ἀσκητικὴ μορφὴ τοῦ καλλιτέχνου.

—Εἶμαι ἕνας ἄτιμος, Σμπορόβσκη ! φώναξε ὁ ζωγράφος, μόλις εἶδε μπροστά του τὸ φίλο του.

—Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λές ! τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Πολωνός.

—Ναί, εἶμαι ἕνας ἄτιμος—ἐξακολούθησε μὲ ζωηρότερη φωνὴ ὁ Μοντί,—γιατὶ ἤπια ἀπόψε τὰ λεπτὰ ποὺ μοῦ ἔδωσες !..

—Δὲν σοῦ ἔμεινε τουλάχιστον τίποτα ν' ἀγοράσουμε χρώματα ;

—Τίποτα, Σμπορόβσκη, τίποτα ! Τὰ ἤπια ὅλα ! Φτύσε με, δεῖρε με, περιφρόνησέ με ! Ἕνας παλιάνθρωπος σὰν καὶ μένα, μονάχα περιφρονήσεως εἶνε ἄξιος !..

Ὁ Σμπορόβσκη πλησίασε τὸν καλλιτέχνη, ποὺ ἔκλαιγε σὰν μικρὸ παιδὶ ἀπὸ μετάμελεια, τὸν πῆρε στὴν ἀγκαλιά του καὶ προσπάθησε νὰ τὸν παρηγορήση. Μὰ ὁ ζωγράφος ἔκλαιγε ὁλόενα κὰ πιὸ δυνατά, μὲ νευρικὰ ἀναφυλλητά. Οἱ ὦμοι του ἀνεβοκατέβαιναν ἀπότομα ἀπὸ τὸ σπαραγτικὸ κλάμα του. Καὶ, σὲ μιὰ στιγμή, τὸν ἔπιασε τρομερὸς βήχας. Ἕνας ἥρως βήχας... Ἄνοιξε μ' ἕνα φρικαλέο χάσμα τὸ στόμα του, ἔπιασε μὲ τὰ δύο του χέρια τὸ στῆθος του — καὶ ἄρχισε νὰ βγάζη αἷμα, μαῦρο καὶ πηχτὸ αἷμα ποὺ ἔβαψε τὰ ροῦχα τοῦ καὶ τὸ τραπέζι !!!

Ἔτσι ἐξεδηλώθη γιὰ πρώτη φορὰ ἡ φθισιατίωσις τοῦ Μοντιλιάνι — ἀποτέλεσμα τῆς ἄτακτης καὶ ἀνώμαλης ζωῆς ποὺ ἔκανε — ἡ φθισιατίωσις ποὺ θὰ τὸν ἔφερνε πρόωρα στὸν τάφο, ὕστερ' ἀπὸ ὑπερήφανα μαρτύρια.

Μὰ γιὰ τὴν τελευταία αὐτήν, καὶ πιὸ ὀδυνηρή, περίοδο τῆς βασανισμένης ζωῆς τοῦ μεγάλου καλλιτέχνου, θὰ γράψουμε στὸ ἑπόμενο τεῦχος.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΚΕΦΙ

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Ὁ δάσκαλος.— Ποιὸς ἀπὸ σᾶς μπορεῖ νὰ μοῦ πῆ τί εἶν' ἐκεῖνο ποὺ μπαίνει σὰν λιοντάρι καὶ βγαίνει σὰν πρόβατο ;

Ἕνας μαθητής. — Ἐγώ, δάσκαλε ! Εἶνε... ὁ σπιτονοικοκύρης μας, ὅταν κατορθώνει νὰ πάρη κανένα νοίκι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ χρωστᾶμε !..

* * *

Ἐπὶ δυὸ ὧρες τὸ μωρὸ μέσα στὸ τραῖνο ἔσκουζε τόσο ποὺ ὅλοι ἄρχισαν νὰ ἀγανακτοῦν. Ταραγμένη σὲ κάποια στιγμὴ ἡ μαμᾶ του εἶπε :

—Θεέ μου, δὲν ξέρω τί νὰ τὸ κάμω αὐτὸ τὸ παιδί !..

Ἕνα γεροντοταλλήκαρο τότε ποὺ καθόταν ἀπέναντί της, τῆς εἶπε μὲ εὐγένεια :

—Μήπως θέλετε ν' ἀνοίξω τὸ παράθυρο, κυρία ;

—Γιατί, κύριε ;

—Γιὰ νὰ τὸ πετάξετε ἔξω !

* * *

Σ' ἕνα ἀστινομικὸ τμῆμα τοῦ Σικάγου ὁδηγήσανε κάποτε ἕναν Ἑβραῖο γιὰ μιὰ μικροζημία ποὺ εἶχε κάνει.

Ὅταν τὸν εἶδε ὁ ἀξιωματικὸς τῆς ὑπηρεσίας, ἀρνήθηκε νὰ τὸν ἀνακρίνη, γιατὶ αἰσθανόταν μιὰ ἀηδία μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸν ἀκάθαρτο ἄνθρωπο.

—Νὰ τὸν πᾶτε στὸ λουτρὸ πρῶτα κι' ἔπειτα νὰ μοῦ τὸν φέρετε, διέταξε ὁ ἀστινομικὸς τὰ ὄργανά του.

—Πῶς εἴπατε ; τόλμησε τότε νὰ ψιθυρίση τρέμοντας ὁ Ἑβραῖος νὰ μὲ πᾶνε στὸ μπάνιο ;..

—Ναί, δὲν βλέπεις τὴν κατάστασί σου ; Πόσον καιρὸ ἔχεις νὰ πλυθῆς ;

—Μά... μὰ εἶνε πρώτη φορὰ ποὺ μὲ φέρνουν στὴν ἀστυνομία, κύριε ! φώναξε ὁ Ἑβραῖος, ἱκετεύοντας τὰ χέρια του, σὰν νὰ ἔκανε τὴν προσευχή του.

* * *

Πελάτης. — Γκαρσόν, εἶσαι βέβαιος ὅτι ὁ ζωμὸς ποὺ μοῦ ἔφερες, εἶνε ἀπὸ ποδαράκια μοσχαριοῦ ;

Γκαρσόν. — Μάλιστα, κύριε.

Πελάτης. — Βρῆκα ὅμως ἕνα δόντι μέσα !..

Γκαρσόν. — Ἴσως, κύριε, τὸ μοσχάρι ποὺ σφάξαμε σήμερα, εἶχε τὴν κακὴ συνήθεια νά... δαγκάνη τὰ πόδια του...

ΑΠ' ΤΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

ΕΚΛΕΚΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Τὸ κληροδότημα τοῦ Αὔγουστου σὲ κάθε πολίτη. Τὸ ἔξυπνο τέχνασμα ἑνὸς Ρωμαίου κι' ἡ ἐξυπνότερη τιμωρία τοῦ Τιβερίου. Τί ἐξάγει τὸ Μαυροβούνιο. Ἡ ἀταξίες τοῦ μικροῦ βασιλέως Ἀλφόνσου. Ἕνας τσίμπος.....σ' ἕνα μέρος ποὺ δὲν τὸ δείχνουν στὴ βασίλισσα κτλ. κτλ.

Ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης Αὔγουστος, πεθαίνοντας, ἄφησε διὰ τῆς διαθήκης του ἐντολὴ νὰ μοιραστοῦν ἀπὸ τὴν κολοσσιαία του περιουσία, τριακόσια σεστέρτια σὲ κάθε Ρωμαῖο πολίτη. Ἐκτελεστὴ δὲ τοῦ κληροδοτήματός του αὐτοῦ διώρισε τὸ διάδοχό του Τιβέριο.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ νέος Αὐτοκράτωρ ἀνέβαλε ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο τὴν ἐκτέλεσι τῆς διαθήκης τοῦ Αὐγούστου, ὁ λαὸς τῆς Ρώμης ἄρχισε νὰ δυσφορῆ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τολμᾶ νὰ ἐκφράση τὴ δυσφορία του. Ὡστόσο, μιὰ μέρα, ἕνας Ρωμαῖος πολίτης, πιὸ τολμηρὸς ἀπ' τοὺς ἄλλους, θέλοντας νὰ ὑπενθυμίση στὸν Τιβέριο τὴν ὑποχρέωσί του, κατέφυγε στὸ ἑξῆς τέχνασμα : Πῆγε καὶ περίμενε σὲ μιὰ δημόσια πλατεῖα, ἀπ' ὅπου θὰ περνοῦσε μιὰ κηδεία. Ὅταν λοιπὸν ἐπλησίασαν οἱ τέσσαρες ἄνδρες ποὺ κρατοῦσαν τὸ φέρετρο, αὐτὸς τοὺς σταμάτησε καὶ σκύβοντας στὸ αὐτὶ τοῦ... νεκροῦ, κάτι τοῦ ψιθύρισε μυστικά. Οἱ ἄλλοι τότε τὸν ρώτησαν τί εἶπε στὸ νεκρό.

—Παράγγειλα, ἀποκρίθηκε ἐκεῖνος, στὸν ἀείμνηστο Αὐτοκράτορά μας Αὔγουστο, ὅτι ὁ λαός του ἀκόμα δὲν πῆρε τίποτε ἀπὸ τὸ κληροδότημα τῶν τριακοσίων σεστερτίων.

Ἀλλὰ τὸ ἀστεῖο αὐτὸ δὲν ἄρεσε διόλου στὸ σκληρὸ Τιβέριο. Γι' αὐτὸ καὶ κάλεσε τὸν «θρασὺ» πολίτη κι' ἀφοῦ τοῦ μέτρησε τοὺς τριακοσίους σεστερτίους, ποὺ ἀναλογοῦσαν στὸ μερίδιό του, διέταξε νὰ τὸν ἀποκεφαλίσουν ἀμέσως.

—Πήγαινε τώρα, τοῦ εἶπε, νὰ βεβαιώσης ὁ ἴδιος τὸν Αὐτοκράτορα Αὔγουστο, ὅτι, τουλάχιστον ἐσύ, πληρώθηκες, κανονικώτατα !..

* * *

Κάποτε ἕνας Ἄγγλος δημοσιογράφος ἐπεσκέφθη τὸν βασιλέα τοῦ Μαυροβουνίου Νικόλαο, πρὸς τὸν ὁποῖο ἐξεθείαζε τὶς φυσικὲς καλλονὲς τῆς χώρας του. Παρετήρησε μόνο ὅτι δυστυχῶς τὸ Μαυροβούνιο δὲν παράγει τίποτε καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ ἐξαγωγή...

—Κάνετε λάθος, κύριε, τοῦ εἶπε ὁ Νικόλαος. Ἔχουμε ἐδῶ σπουδαιοτάτη ἐξαγωγή, ἂν ὄχι σὲ ποσόν, τουλάχιστον σὲ ποιόν.

—Ποιά ;.. Τί ἐξάγετε, Μεγαλειότατε ;

—Μά... πριγκήπισσες, ἀπάντησε ὁ Νικόλαος κι' ἄρχισε νὰ γελάη.

Καὶ εἶχε δίκηο. Γιατὶ ἡ βασίλισσα τῆς Ἰταλίας εἶνε Μαυροβουνιώτισσα πριγκήπισσα. Μιὰ ἀπὸ τὶς ἀδελφὲς τοῦ Νικολάου, ἡ πριγκήπισσα Μηλίτσα, παντρεύτηκε ἕνα μεγάλο δοῦκα, τὸν Πέτρο τῆς Ρωσσίας. Ἡ πριγκήπισσα Ζόρκα ἦταν σύζυγος τοῦ Πέτρου Καραγεώργεβιτς τῆς Σερβίας, ἡ πριγκήπισσα Διάνα, δούκισσα τοῦ Λουξεμβούργου κτλ. κτλ.

* * *

Ὁ τελευταῖος βασιλεὺς τῆς Ἱσπανίας, ὁ ἀτυχὴς Ἀλφόνσος, ἀπὸ μικρὸς ἦταν λιγάκι... μπερμπαντάκος.

Μιὰ φορὰ ὁ μικρὸς βασιλεὺς καθόταν στὸ τραπέζι, κοντὰ σὲ μιὰ κυρία τῆς τιμῆς, ἡ ὁποία εἶχεν ἐντολὴ ἀπὸ τὴ βασιλομήτορα νὰ τὸν προσέχη καὶ νὰ τὸν ἀνακαλῆ στὴν εὐπρέπεια ἅμα ἔκανε καμμιὰ παρατυπία. Κατὰ τὴν διάρκεια λοιπὸν τοῦ γεύματος, ὁ Ἀλφόνσος ἔκαμε κάτι—δὲν ξέρουμε τί, ἀκριβῶς—γιὰ τὸ ὁποῖο ἡ κυρία τῆς τιμῆς βρέθηκε στὴν ἀνάγκη νὰ τοῦ κάμη αὐστηρὲς παρατηρήσεις.

Ὁ μικρὸς βασιλεὺς ὅμως θύμωσε γιὰ τὶς παρατηρήσεις αὐτὲς καὶ ἔδωκε μιὰ δυνατὴ τσιμπιὰ στὸ γυμνὸ μπράτσο τῆς κυρίας, τῆς ὁποίας τὸ μαυρόδι διακρινόταν ἐπὶ πολλὲς μέρες. Ὕστερα ὅμως ἀπὸ τὸ γεῦμα, ἡ κυρία πῆγε στὴ βασιλομήτορα καὶ τῆς παραπονέθηκε, δείχνοντάς της καὶ τὸ σημάδι ἀπὸ τὴν τσιμπιὰ τοῦ Ἀλφόνσου.

Κι' ὁ Ἀλφονσος ἐτιμωρήθηκε αὐστηρὰ ἀπ' τὴ μητέρα του.

Ὕστερα ἀπὸ κάμποσες μέρες, ὁ Ἀλφόνσος βρισκόταν πάλι στὸ τραπέζι, κοντὰ στὴν ἴδια κυρία. Σὲ μιὰ στιγμὴ δὲ ἔκαμε πάλι κάποια ἀπὸ τὶς συνηθισμένες του παρατυπίες. Ἡ κυρία τῆς τιμῆς τὸν ἀντελήφθη καὶ τὸν ἐπέπληξε, μὲ τὴν ἴδια αὐστηρότητα. Ὁ μικρὸς ὅμως βασιλεὺς θύμωσε πάλι καὶ θέλησε νὰ ἐκδικηθῆ, μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ποὺ ἐκδικήθηκε καὶ τὴν πρώτη φορά. Ἐνθυμούμενος ὅμως τὴν τιμωρία τῆς μητέρας του, ἄφησε τὸ χέρι του νὰ γλυστρήση χαμηλότερα ἀπ' τὸ μπράτσο τῆς κυρίας, πιὸ χαμηλὰ κι' ἀπ' τὴ μέση... ἐκεῖ κοντὰ στὸ κάθισμα τῆς πολυθρόνας. Καὶ πρὶν προφθάσει ἡ κυρία τῆς τιμῆς νὰ φυλαχτῆ, τῆς ἔδωκε μιὰ δυνατὴ τσιμπιὰ στὰ ψαχνά, λέγοντάς της συγχρόνως :

—Ἀ ! μὰ τώρα δὲν μπορεῖτε βέβαια νὰ δείξετε τὸ σημάδι στὴ μητέρα μου !..